

RPJ

ROMPHRUEK JOURNAL

วารสารร่วมพหุภพ

ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2564 Vol. 39 No. 2 May - August 2021

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

人文与社会学科

ISSN 0125-7609

การจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพ

ADMINISTRATION TOWARDS QUALITY INTENSIFICATION

管理为强化质量

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยเกริก

บรรณาธิการ

สังกัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ พันธุ์แน่น

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์

รองศาสตราจารย์สุพัฒน์ อีร์เวจเจริญชัย

อาจารย์ ดร.ผกาพันธ์ ภูมิจิตร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

ศาสตราจารย์ ดร.จำลอง โพธิ์บุญ

ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปันตบแต่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.สยาม อรุณศรีมรกต

รองศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุวรรณโนภาส

รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง

รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรียา แก้วละเอียด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรากุล สุโคตรพรหมมี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิ สุขเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ นนทนาธรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ

Asst.Prof.Dr. Chen, Wang-Kun

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนตติ พิพัฒนางกูร

อาจารย์ ดร.ดาวพระศุกร์ ทองกลืน

อาจารย์ ดร.อรุณี ศรีพนมวัน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประเทศไทย

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

Krirk University, Thailand

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

How Does The Risk Perception of COVID-19 Affect

11

Thai Consumers' Travel Intention?

การรับรู้ความเสี่ยงของ COVID-19 ส่งผลต่อความตั้งใจในการเดินทางของ
ผู้บริโภคชาวไทยอย่างไร?

Pongsiri Kamkankaew Konjanard Charoensok

Vachiraporn Phattarawas Phatcharapron Limpiaongkhanan

Chong Chongyosying Suteera Sribenjachot

and Darinee Tantaweetchet

พงศ์ศิริ คำชันแก้ว โภญจนาท เจริญสุข วชิราภรณ์ ภัทโรวาสน์

พัชราภรณ์ ลิ้มปိုင်คนันต์ ฉงค์ จงยศยั้ง

สุธีรา ศรีเบญจโชติ และ ดาริณี ตันทวีเชษฐ

เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับ

39

รางวัลสุภาพบุรุษนักขับ

Life History and Narrative : Life with Wheels on the Path to
Becoming an Award-Winning Gentleman Driver

ยุวดี ศิริยทรัพย์ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์

Yuvadee Siriyasub and Phitak Siriwong

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

65

Factors Related to Innovative Thinking Skills of Teachers under the
Office of Secondary Education Service Area 5 in Ang Thong Province

สิริลักษณ์ พรหมณโชติ ประสงค์ ตันพิชัย และ สันติ ศรีสวนแดง

Siriluk Pramachote Prasong Tanpichai and Santi Srisuantang

2

เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงาน ขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ

Life History and Narrative : Life with Wheels on
the Path to Becoming an Award-Winning Gentleman
Driver

ยูวดี ศิริยทรัพย์ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์

Yuvadee Siriyasub and Phitak Siriwong

เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุก ที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ

Life History and Narrative : Life with Wheels on the Path to
Becoming an Award-Winning Gentleman Driver

ยุวดี ศิริยทรัพย์¹ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์²

Yuvadee Siriyasub and Phitak Siriwong

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
จังหวัดชลบุรี 20230 ประเทศไทย

Faculty of Management Science, Kasetsart University, Sriracha Campus,
Chonburi 20230, Thailand e-mail : yuvadee_jum@hotmail.com

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
จังหวัดเพชรบุรี 76120 ประเทศไทย

Faculty of Management Science, Silpakorn University, Petchaburi IT Campus,
Petchaburi 76120, Thailand e-mail : phitak@ms.su.ac.th

Received : April 15, 2021 Revised : May 24, 2021 Accepted : May 29, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบอย่างที่ดีของพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ ซึ่งเป็นรางวัลที่ให้ความสำคัญด้านการขับขี่ปลอดภัย โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลาก ประจำปีพ.ศ. 2559 การประกวดจัดขึ้นโดยองค์กรเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิตและเรื่องเล่าโดยใช้การสัมภาษณ์รายบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า 1) องค์ประกอบการเป็นสุภาพบุรุษนักขับตามมุมมองของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีดังนี้ คือ การขับรถโดยเน้นให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยและเคารพกฎจราจร มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีประสบการณ์ ทักษะและความชำนาญในการขับรถบรรทุก 2) กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัยนั้น คือ การเตรียมความพร้อมของรถบรรทุก การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของคนขับรถ การตรวจสอบตารางงานและกำหนดการ

ขนส่งสินค้า และสามารถจัดการสถานการณ์และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 3) วิธีการจัดการกับความเครียดในการทำงาน คือ การมีสติอยู่กับปัจจุบัน การได้พูดคุยระบายความเครียดกับเพื่อนร่วมงาน และการร้องเพลงบนรถ เพื่อคลายความเครียด และ 4) สิ่งที่คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุกให้ปลอดภัย นั่นคือ ครอบครัว

คำสำคัญ : พนักงานขับรถบรรทุก; การขับที่ปลอดภัย; สุภาพบุรุษนักขับ

Abstract

The purpose of this research was to study the good model of the truck driver who received the gentleman driver award, which is an award for the importance of safe driving, with the key informant, namely Mr. Surasak Khodkham, the winner of the Truck Driver Award in 2016. The contest organized by one of the leading private organizations in Thailand. This study was a qualitative research using a narrative methodology approach of one-on-one interview.

The results of this study revealed that, The components of being a gentleman driver, according to Mr. Surasak Khodkham's views, were as follows : 1) emphasis on safe driving and follow traffic rules; having social responsibility, experience, skills, and expertise in truck driving. 2) Just in time and safe delivery strategy is to make his truck well-prepared, and to make the driver physically and mentally ready for the tasks, to check the schedule and transportation schedule, to manage situations, and to solve problems in due time. 3) Managing stress at work by being mindful of the present, sharing his feeling with colleagues, and relaxing by singing to relieve stress, and 4) For Mr. Somsak Khodkham, his spiritual anchor for driving safely is his family.

Keywords : Truck Driver; Safe Driving; Gentleman Driver

บทนำ

ความปลอดภัยทางถนน เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกจัดเป็นวาระสำคัญในการประชุมผู้บริหารระดับสูง ที่จัดขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐรัสเซียและกลุ่มประเทศสมาชิก ได้ร่วมประกาศรับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก และได้กำหนดให้ พ.ศ. 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน เพื่อร่วมกันลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนนลง ภายหลังจากนั้น ประเทศไทยได้เข้าร่วมและขานรับนโยบายดังกล่าว แม้รัฐบาลได้กำหนดให้ประเด็นความปลอดภัยทางถนนเป็นวาระแห่งชาติ แต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการดำเนินงานแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนยังไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนยังไม่มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน ต่อมาในปีพ.ศ. 2558 องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ได้รายงานสถานการณ์ความปลอดภัยทางถนนของโลกประจำปี พ.ศ. 2558 พบว่าประเทศไทยยังคงมีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูง ซึ่งมีอัตราการเสียชีวิตต่อประชากรแสนคน คิดเป็นจำนวน 36.2 คน จัดอยู่ในอันดับที่ 2 ของโลก ดังนั้น ทางภาครัฐจึงดำเนินการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนและลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนนให้เป็นรูปธรรมโดยกำหนดให้มีแผนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนลงอย่างจริงจัง(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

การสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยบนท้องถนนนั้นเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ เพราะจากข้อมูลสถิติคืออุบัติเหตุจราจรทางบกในปี พ.ศ. 2558 พบว่าอุบัติเหตุทางถนนส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน คิดเป็นร้อยละ 40.56 โดยมีสาเหตุหลักของอุบัติเหตุ 5 อันดับแรก ได้แก่ ตัดหน้าระยะกระชั้นชิด ขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนด ขับรถตามกระชั้นชิด ขับรถไม่ชำนาญ และ ขับรถผิดช่องทางหรือขับคร่อมเส้น การสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยบนท้องถนนจึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของร่างแผนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน

ระยะกลาง ซึ่งคือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การให้การศึกษ เสริมสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยทางถนน โดยมีวัตถุประสงค์ในการหล่อหลอมให้บุคคลทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อกันและกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

จากนโยบายของภาครัฐที่เน้นการขับขี่ที่ปลอดภัยทุกคนทุกอาชีพบนท้องถนนควรตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกซึ่งเป็นอาชีพหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มที่เวลาการทำงานโดยส่วนใหญ่ต้องอยู่บนท้องถนน มีหน้าที่ลำเลียงสินค้าอันจำเป็นให้กับคนในประเทศ ทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภคต่าง ๆ แม้ในสถานการณ์ที่ประเทศต้องเผชิญหน้ากับวิกฤติการณ์ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว ภาวะของโรคภัยหรือโรคระบาดต่าง ๆ อาชีพนี้ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เพื่อให้คนในประเทศยังคงมีสินค้าในการดำรงชีวิต จึงกล่าวได้ว่า พนักงานขับรถบรรทุกเป็นอาชีพหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (ยุวดี ศิริยทรัพย์, 2563) แต่จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า พนักงานขับรถบรรทุกเป็นอาชีพที่ยังขาดการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางสังคมเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ และมีภาพลักษณ์ที่ต้องใช้แรงงานหนัก งานเหนื่อย มีความเครียดและกดดัน ตลอดจนเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ (ยุวดี ศิริยทรัพย์, 2563) เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานพนักงานขับรถบรรทุก จึงมีการนำแรงงานผู้หญิงเข้ามาทดแทนเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และ (ยุวดี ศิริยทรัพย์, 2563) สุดท้ายพบปัญหาสำคัญ คือ พนักงานขับรถขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน

จากข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบก ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-มีนาคม 2564) มีสัดส่วนประเภทรถที่เกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกเป็นรถบรรทุก 10 ล้อ ร้อยละ 1.47 รถบรรทุก 6 ล้อ ร้อยละ 0.78 รถบรรทุกขนาดเล็ก ร้อยละ 9.43 รถยนต์นั่ง ร้อยละ 15.44 รถแท็กซี่ ร้อยละ 0.80 รถจักรยาน ร้อยละ 1.38 รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 19.71 รถโดยสารขนาดใหญ่ ร้อยละ 0.26 รถโดยสารขนาดเล็ก ร้อยละ 0.27 รถสามล้อเครื่อง ร้อยละ 0.10 และรถอื่น ๆ ร้อยละ 50.36 (กรมการขนส่งทางบก, 2564) แม้จำนวนสถิติของการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกจะมีอัตราไม่มากแต่ความรุนแรงและความสูญเสียในแต่ละครั้งมีมูลค่าสูง โดยมัก

มีสาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมการขับรถบรรทุก เช่น คนขับรถบรรทุกหลับใน ขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดง ขับรถเร็ว ตลอดจนสภาพรถยนต์ เช่น เบรกแตก หรือน้ำหนักการบรรทุกที่มากเกินไป จากข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน บทบาทผู้ร้ายที่ขับรถและทำให้เกิดอุบัติเหตุรุนแรง จึงทำให้รถบรรทุกถูกตีตราทางสังคมว่าเป็นตัวร้ายาคาญ ซึ่งเป็นมุมมองด้านลบที่ถูกถ่ายทอดและนำเสนอสู่สาธารณชน (ปนัดดา ชำนาญสุข, 2553)

จากประเด็นความสำคัญเรื่องความปลอดภัยทางถนนและการทบทวนวรรณกรรมที่พบปัญหาเกี่ยวกับพนักงานขับรถขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เกิดภาพลักษณ์ทางอาชีพในด้านลบที่นำไปสู่การตีตราทางสังคม และรวมถึงการขาดการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางสังคมในอาชีพของพนักงานขับรถ จึงนำไปสู่การศึกษานี้ที่ต้องการถ่ายทอดมุมมองเชิงบวกของคนขับรถบรรทุก โดยมุ่งศึกษาแบบอย่างที่ดีของอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหั่วลากประจำปี พ.ศ. 2559 หรือเป็นรางวัลที่เรียกกันว่า “สุภาพบุรุษนักขับ” ตามชื่อของโครงการประกวด โดยรางวัลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการขับที่ปลอดภัย จัดการประกวดโดยองค์กรภาคเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทย คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นพนักงานขับรถที่มีทักษะและความชำนาญสูง มีประสบการณ์การขับรถบรรทุกมากกว่า 10 ปี อย่างไรก็ตามพนักงานขับรถบรรทุกที่มีผลงานยอดเยี่ยมและเป็นที่ยอมรับในสังคมของประเทศไทยมีจำนวนไม่น้อย แต่คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลที่มีเรื่องราวชีวิตที่น่าสนใจเพราะเป็นบุคคลที่ชีวิตติดล้อและเกี่ยวข้องกับการมาตลอดตั้งแต่กำเนิดจนถึงปัจจุบัน โดยแรกคลอดถือกำเนิดบนรถทำให้ไม่สามารถระบุสถานที่เกิดได้แน่ชัด ในขณะที่เดียวกันมารดาเสียชีวิตตอนให้กำเนิด คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จึงได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากคุณยายและญาติพี่น้อง ทำให้เกิดมีความรักและผูกพันกับรถบรรทุกมาตั้งแต่วัยเยาว์ เนื่องจากมีคุณลุงเป็นเจ้าแก๊วไร้อ้อย คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกมีความมุ่งมั่น ทู่เมเท และอุทิศตนในการทำงาน มีทักษะและความชำนาญในการขับรถบรรทุกเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกต่อสังคม ตลอดจนมีความรักและภาคภูมิใจในอาชีพของตนเองจากคำกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาเรื่องเล่า

ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมและวัฒนธรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยและกระตุ้นการขับเคลื่อนทางสังคมให้ตระหนักถึงจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคมตามนโยบายของภาครัฐและเชิดชูเกียรติพนักงานขับรถบรรทุกที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเส้นทางสู่การเป็นสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทห่วลากประจำปี พ.ศ. 2559 และเป็นรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการขับที่ปลอดภัย จัดการประกวดโดยองค์การภาคเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบองค์ประกอบของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับและต้นแบบที่ดีของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมพฤติกรรมรถขับที่ปลอดภัยของพนักงานขับรถบรรทุกตลอดจนรถยนต์ประเภทอื่นๆ
2. ทำให้ทราบกลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัยและวิธีการจัดการความเครียดในการทำงานของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพนักงานขับรถในองค์กรที่ให้บริการขนส่งสินค้า
3. เพื่อเป็นแนวทางการตระหนักด้านความปลอดภัยในการขับรถบรรทุกตามนโยบายของภาครัฐและเชิดชูเกียรติพนักงานขับรถบรรทุกที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม

การทบทวนวรรณกรรม

1. นโยบายความปลอดภัยบนท้องถนน

ตามที่ภาครัฐได้กำหนดให้นโยบายความปลอดภัยบนท้องถนนเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ โดยกระทรวงการคมนาคมได้เริ่มแผนปฏิบัติการด้านความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทยในช่วง พ.ศ. 2547-2551 และภายหลังจากนั้น

องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมผู้บริหารระดับสูง เรื่องความปลอดภัยทางถนนในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐเซีย และกลุ่มประเทศสมาชิกได้ร่วมประกาศรับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก ซึ่งได้กำหนดให้ พ.ศ. 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนนเพื่อร่วมกันลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ภายหลังจากนั้นประเทศไทยได้เข้าร่วมและขานรับนโยบายดังกล่าว โดยได้จัดทำร่างแผนแม่บทด้านความปลอดภัยทางถนน ซึ่งดำเนินงานภายใต้กรอบทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน 5 ด้านหลัก และนำหลักการตามที่ได้รับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก เรื่องความปลอดภัยทางถนนมาประกอบการทำร่างแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559) ดังนี้ 1) การจัดการความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Management) 2) ถนนและการสัญจรที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น (Safer Road and Mobility) 3) ยานพาหนะที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น (Safer Vehicle) 4) การใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น (Safer Road Use) 5) การดูแลหลังการเกิดเหตุ (Post-Crash Care)

ทั้งนี้ ร่างแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กฎหมายความปลอดภัยทางถนนและการบังคับใช้ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ถนนปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยานพาหนะปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ 5 การให้การศึกษาเสริมสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยทางถนน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินด้านความปลอดภัยทางถนน

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เป็นการให้ความสำคัญต่อประโยชน์ส่วนรวมและสังคมเป็นสำคัญซึ่งในปัจจุบันในระดับธุรกิจได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและส่วนรวมภายใต้คำที่แทนความหมาย คือ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) Ganti (2019) ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร หมายถึง พันธะผูกพันขององค์กรในการตอบสนองต่อสังคมโดยไม่จำกัดแค่ด้าน

เศรษฐกิจ ด้านการดำเนินงาน ด้านกฎหมาย และด้านจริยธรรมของธุรกิจ (Yamak, S., Ergur, A., Karatas-Ozkan, M., & Tatli, A., 2019) ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการสามารถ จำแนกออกเป็น 4 ระดับ คือ ความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย ความรับผิดชอบต่อจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อเพื่อนมนุษย์ (อำนาจ ชีระวนิช, 2555) ดังนั้นความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงคนให้มีจิตสำนึกที่ดี มีคุณธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร สังคม และประเทศชาติในมิติด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทำให้ทุกภาคส่วนและรวมถึงธุรกิจดำเนินการโดยให้คุณค่าและความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดด้วยความเต็มใจ (วรวิฑูฒิ ไชยศร และ บุญสม เกษะประดิษฐ์, 2560)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิต และเรื่องเล่า (Life History and Narrative Approach) โดยมี คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกทุกประเภทหลายปี พ.ศ. 2559 หรือเป็นรางวัลที่เรียกกันว่า “สุภาพบุรุษนักขับ” ตามชื่อของโครงการประกวดโดยรางวัลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ การขับขี้อวดภัย จัดการประกวดโดยองค์กรภาคเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทยและใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) เพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา องค์กรประกอบของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย วิธีการจัดการกับความเครียดในการทำงานและสิ่งที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแนวคำถามการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเน้นให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้เล่าเรื่องราวชีวิตของตนเองและใช้ข้อความที่ต่อเนื่องไต่เรียง (Probe) เช่น ขอให้ช่วยยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย หรือขอให้อธิบายขยายความรายละเอียดเพิ่มเติม (ขจรศักดิ์

บัวระพันธ์, 2554) เพื่อให้ได้รายละเอียดของเรื่องราวชีวิตที่ชัดเจนตามช่วงเวลาต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้ให้ข้อมูลหลักกำเนิดจนถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษาเส้นทางสู่การเป็นสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้บันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียง และบันทึกประเด็นสำคัญด้วยการเขียนและมีผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยเชิงคุณภาพนั้นมีความยืดหยุ่น ผู้วิจัยสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์และแหล่งข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ต้องมีความแม่นยำในการใช้เครื่องมือการวิจัยต่าง ๆ และมีทักษะที่เพียงพอในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์และสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จ (Bogdan & Biklen, 1992) (ชาย โปธิสิตา, 2562)

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ด้านวิธีรวบรวมข้อมูลจากหลายวิธี ดังนี้ (Denzin, 1989) (Flick, 2002) การสัมภาษณ์ วิทยุทัศน์ เว็บไซต์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักและในการสัมภาษณ์มีการบันทึกเสียงบันทึกด้วยการเขียน และศึกษาข้อมูลจากภาพถ่ายวิทยุทัศน์และเว็บไซต์ที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก นอกจากนั้นได้ตรวจสอบข้อมูลสามเส้าข้ามแหล่งข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ครอบครัวของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ และหัวหน้างานเพื่อยืนยันข้อมูลซึ่งกันและกัน และผู้วิจัยได้ให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบข้อมูลซ้ำอีกครั้งหนึ่ง (Member Check) เพื่อความถูกต้องของข้อมูลและการตีความหมาย (ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์, 2554)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนเริ่มกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของ ชาย โปธิสิตา (2562) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การจัดข้อมูล การแสดงข้อค้นพบ และการอธิบายข้อค้นพบด้วยการบรรยายแบบเรื่องเล่าเรื่องราวชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) ศึกษาข้อมูลพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ คือ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยศึกษาข้อมูลจากบ้านเลขที่ 140/1 หมู่ 16 บ้านมิตรสัมพันธ์ ต.ตระคร้อเอน อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี

ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2563

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการขับขี้อุตสาหกรรมบนท้องถนน มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา และประสบการณ์การดำเนินชีวิต พบว่า คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ปัจจุบันอายุ 47 ปี เกิดในจังหวัดกาญจนบุรี มีภูมิลำเนาปัจจุบันบ้านเลขที่ 140/1 หมู่ 16 บ้านมิตรสัมพันธ์ ต.ตระคร้อเอน อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ประวัติการเกิด มารดาให้กำเนิดบนรถทำให้ไม่สามารถระบุสถานที่เกิดได้แน่ชัดและในขณะเดียวกันมารดาเสียชีวิตตอนให้กำเนิดจึงทำให้คุณสุรศักดิ์ โคดคำ กำพร้าแม่ตั้งแต่เกิด เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทางครอบครัวไม่สามารถส่งเรียนต่อจึงได้ตัดสินใจอุปสมบทและภายหลังจากลาสิกขาออกมาจึงเริ่มฝึกงาน โดยการฝึกหัดงานช่างเคาะ ปะ พ่นสีรถยนต์ที่อู่ซ่อมรถจนสามารถทำงานเป็นช่างได้และเข้าสู่การเป็นผู้ช่วยพนักงานขับรถบรรทุกในเวลาต่อมา ระหว่างเป็นผู้ช่วยพนักงานขับรถบรรทุกได้มีโอกาสฝึกหัดการขับรถบรรทุกไปด้วยจนปัจจุบันที่มีประสบการณ์การขับรถบรรทุกมากกว่า 10 ปี และเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559 หรือที่เรียกว่า รางวัลสุภาพบุรุษนักขับ ตามชื่อของโครงการจัด

ประจวบและจากการศึกษาเรื่องราวข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา และประสบการณ์การดำเนินชีวิต พบว่า คุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีองค์ประกอบการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ ดังนี้

1. องค์ประกอบการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ

จากบทสัมภาษณ์ พบว่า ความเป็นสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ให้ความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1.1 ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจร

คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลหนึ่งที่ทำให้มีความสำคัญด้านความปลอดภัยในการขับขี่ โดยเมื่อครั้งที่สนับสนุนและปลูกฝังคุณค่านี้นี้มา ยัง คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ในการขับขี่ผู้ขับซึ่งจะต้องมีสติและขับอย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน นอกจากนั้นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจอันสำคัญเมื่ออยู่หลังพวงมาลัยของสุรศักดิ์ โคตคำ นั่นคือ ครอบครัว ทำให้ขับอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ตนเองสามารถกลับมาหาครอบครัวได้อย่างปลอดภัย

“ผมคิดว่าการท่องจำนี้มันยากสำหรับผมนะ ขนาดผมให้ความสำคัญต่อกฎจราจร แต่มันไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับผม ผมกลัวอยู่อย่างเดียวครับตอนสอบใบขับขี่ ผมกลัวสอบไม่ผ่าน ผมกลัวว่าจะไม่มีงานทำเพราะความรู้ผมมันน้อยผมต้องการเอาใบขับขี่ไปต่อยอด ผมจึงต้องใช้ความพยายาม ผมกลัวการสอบข้อเขียน แต่สอบภาคปฏิบัติผมไม่กลัว ผมมั่นใจว่าทำได้”

“บริษัทมีนโยบายให้เราขับขี่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าเราทำผิดกฎหมาย เราต้องรับผิดชอบเพราะบริษัทไม่ได้ต้องการให้เราขับขี่แบบผิดกฎหมาย”

“บนท้องถนน ถ้าผมเห็นใครก็ตามที่ขี่มอเตอร์ไซด์มาและมีเด็กเล็กๆ มาด้วย ผมจะขับอย่างระมัดระวังอย่างมากๆ เพราะเด็กเล็กๆ ยังไม่รู้รู้อะไร ไม่เหมือนคนใหญ่ที่มีสติสัมปชัญญะแล้ว จะสามารถตัดสินใจหลบหลีกได้”

“ผมให้ความสำคัญกับครอบครัวมากนะ กว่าคนหนึ่งคน จะได้เกิดมามีอายุานะ”

“ครอบครัว คือ ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจทำให้เราขับขี่อย่างระมัดระวัง”

1.2 มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นสิ่งที่ทุกคนควรให้ความสำคัญเมื่อทุกคนคำนึงถึงส่วนรวมจะทำให้ทุกคนใช้การขับรถที่มีสติ ไม่เกิดความประมาทหรืออุบัติเหตุ การขับรถนั้นควรมีน้ำใจและให้เกียรติซึ่งกันและกัน และต้องเคารพกฎหมายจราจร ซึ่งจะทำให้อุบัติเหตุต่าง ๆ ลดลง จากการสัมภาษณ์ของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการขับรถบรรทุกที่เน้นให้ความสำคัญเรื่องปลอดภัยด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัดดูแลร่างกายด้วยการพักผ่อนให้เพียงพอเพื่อให้ร่างกายไม่เกิดความเหนื่อยล้าสะสมและก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะตรวจสอบความพร้อมของร่างกายก่อนรับงาน เพื่อให้สามารถขับรถได้อย่างมีสติครบถ้วนไม่เกิดอุบัติเหตุและไม่สร้างความเดือดร้อนหรือเป็นภาระให้กับสังคม

“ผมจะเครียดนะเมื่อเจอคนที่ไม่เคารพกฎจราจร บางคนขับรถไม่ตี ไม่มีน้ำใจ ไม่ให้เกียรติซึ่งกันและกัน แต่คนโดยรวมส่วนใหญ่ที่เขารักชีวิต เขาจะเห็นคุณค่าของผู้อื่น เขาก็จะขับรถด้วยการมีมารยาทในการขับรถที่ดี”

“เราต้องพักผ่อนให้เพียงพอ ถ้าเราพักผ่อนไม่พอจะทำให้ร่างกายเกิดความเหนื่อยสะสมผมอยากให้ทุกคนที่ขับรถมีความพร้อมของร่างกายก่อนเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถบังคับรถไปได้อย่างปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่น”

“ทุกครั้งก่อนรับงานผมจะตรวจความพร้อมของร่างกายตนเองว่าพร้อมที่จะทำงานไหมถ้าร่างกายไม่พร้อม เมื่อยเหนื่อยล้าผมจะไม่รับงานต่อเพื่อไม่ให้เป็นภาระต่อผู้อื่น”

1.3 มีประสบการณ์และมีทักษะความชำนาญในการขับรถบรรทุก

คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลหนึ่งที่รักในงานและอาชีพพนักงานขับรถบรรทุก จึงมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงาน ตลอดจนใฝ่เรียนรู้และฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการขับรถบรรทุกจนทำให้ตนเองมีทักษะและความชำนาญสูง ปัจจุบัน คุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีอายุ 47 ปี มีใบอนุญาตขับรถขนส่งประเภทที่ 4 ซึ่งเป็นระดับใบอนุญาตที่สูงสุดของใบอนุญาตขับรถขนส่ง และมีประสบการณ์การขับรถบรรทุกมากกว่า 10 ปี ด้วยการมีทักษะและความชำนาญในการขับรถบรรทุก

ตลอดจนมีพื้นฐานของความรู้ของช่างซ่อมรถจึงสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีจนเป็นที่ยอมรับของหัวหน้างานและได้รับการคัดเลือกไปเป็นตัวแทนแข่งขันและประกวดพนักงานขับรถบรรทุกหลายครั้ง

“บริษัทส่งผมเข้าประกวด 3 ปีซ้อน 2 ปีแรกไม่ได้รางวัลในการเข้าประกวด ในครั้งที่ 3 ตรงกับปี 2559 ที่บริษัทส่งผมเข้าประกวด ผู้จัดการส่วนของบริษัทหรือหัวหน้าผมได้ส่งผมไปอีกครั้ง พร้อมทั้งยืนยันและมั่นใจในความสามารถของผม และเจ้าของบริษัทได้สนับสนุนผมอย่างเต็มที่”

“ในครั้งแรก ๆ เข้าประกวดแต่ไม่ได้รางวัล ก็กลับมาฝึกฝนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตัว ไปลองสนามมาครั้งแรกเขาจะรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง จริง ๆ เกิดจากตัวเองคิดว่าเขามุ่งมั่นตรงนั้นมีความเชื่อมั่นว่าทำได้ และเมื่อไปแข่งขันมาก็กลับมาฝึกจนเกิดเป็นนิสัยและความเคยชินก็เลยทำได้โดยที่ไม่ผิดพลาด” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“ที่ส่งไปประกวดหลายครั้งเพราะด้วยความตั้งใจของเขา พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปน่ากลับมาฝึกฝน ภายหลังจากประกวดจนเป็นนิสัยแล้วน่าจะไปได้ ความเป็นไปได้มันน่าจะมี น่าจะให้โอกาสอีกครั้ง และมันน่าจะมีโอกาส” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“ในการทำงานเขาไม่แงไม่เกียจงานทำงานไว้วางใจได้เชื่อใจได้ ข้อผิดพลาดของงานมีน้อยมาก ยกเว้นสุดวิสัยจริงๆ เช่น กระจกแตกเป็ยงน้ำจากผ้าไปฉีกขาดหรือกระจกฉีกขาดจากจุดที่เรามองไม่เห็นจริงๆ” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“ไว้วางใจในเรื่องงาน มีทักษะและประสบการณ์สูงสามารถดูแลรักษารถได้ดีไม่ต้องจี้ไม่ต้องบอกเพราะเขาดูแลงานได้ดี” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“เปรียบเทียบกับคนอื่นๆ จาก 50 คน เขาอยู่ในกลุ่ม 10 คนแรกที่ไม่ค่อยเหนื่อย”

“เมื่อบริษัทมีรถหัวใหม่เราต้องคัดสรรคนขึ้นเพราะว่ารถใหม่เรายังต้องผ่อน ต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดีเพื่อให้รถมีอายุการใช้งานยาวนาน อยากให้คนแรกๆ ดูแลรถเป็นอย่างดีเขาจะเป็นหนึ่งในนั้นที่จะถูกเลือกให้ขับรถใหม่ๆ

เพราะการประพฤติปฏิบัติและการดูแลรถเป็นอย่างดี” (หัวหน้างานของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ)

2. กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย

การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและเน้นความปลอดภัยเป็นผลการปฏิบัติงานที่บริษัทที่ทำธุรกิจขนส่งสินค้าให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จากการสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ทำให้สามารถจำแนกกลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย เป็น 4 ประการ ดังนี้ คือ

2.1 การเตรียมความพร้อมของรถบรรทุก รถบรรทุกเป็นปัจจัยอันสำคัญที่สุดในการขนส่งและลำเลียงสินค้าให้ไปถึงที่หมายได้ทันเวลาและปลอดภัย ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถเพื่อให้พร้อมปฏิบัติงานก่อนทุกครั้งในทุก ๆ วัน คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะต้องตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถบรรทุกด้วยตนเองโดยตรวจองค์ประกอบหลัก ๆ ดังนี้ คือ น้ำมันเครื่อง น้ำมันเบรก น้ำมันคลัตช์ ระดับน้ำต่างๆ ลมยางรถ และระดับแบตเตอรี่ ซึ่งจะใช้เวลาโดยประมาณ 5-10 นาที ต่อการตรวจ 1 ครั้ง

“รถเหมือนหัวใจเราครับ มันเป็นเหมือนกล่องดวงใจของเราถ้าเกิดมันไม่มีความพร้อมก็เหมือนหายใจไม่สะดวกพาเราไปไหนไม่ได้ เราต้องคิดว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของรถ ถึงแม้ว่าเราจะเป็นคนควบคุม แต่เราต้องคอยดูแล เพราะถ้าเราไม่เอาใจใส่เราจะไม่รู้ว่าเค้าเป็นไข้ไหม เจ็บป่วยหรือเปล่านั้นจะไปกับเราไหมวันนี้หัวเราะ”

“ผมตรวจรถด้วยตนเองทุกวัน ใช้เวลาตรวจประมาณ 5-10 นาที โดยพื้นฐานของการตรวจรถหลัก ๆ คือ ตรวจเช็คค่าน้ำมันเครื่อง ระดับน้ำของที่ปิดน้ำฝน ระดับแบตเตอรี่ น้ำกลั่นแบตเตอรี่ ระดับน้ำในหม้อน้ำรถยนต์ น้ำมันเบรก น้ำมันครัช ตรวจเช็คลมยาง โดยใช้เหล็กเคาะยางรอบรถ โดยมีหลักการเคาะง่ายๆ เหมือนเราเคาะแตงโม ถ้าแตงโมมันสุกพอดีกัน มันก็จะมีเสียงเดียวกัน คือ มันแก่วอดดีกัน แต่ถ้าแตงโมมันอ่อนกว่าหรือแก่กว่าหรือข้างในมันกลวงเสียงมันก็จะเพี้ยนแตกต่างกันไป ลักษณะลมยางมันก็เหมือนกัน ถ้าลมอ่อนเคาะแล้วเสียงมันก็จะแน่นกว่าดังปึก ๆ แต่ถ้าลมมันแน่นกว่าเวลาเคาะเสียงมันก็จะดังปึก ๆ เสียงมันก็จะเพี้ยนแตกต่างกันไป พอเราทำทุกวันเราก็จะรู้”

2.2 การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของพนักงานขับรถบรรทุก เนื่องจากลักษณะงานของพนักงานขับรถบรรทุก เรื่องเวลาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรู้จักจัดการงานและเวลาให้เป็นไปตามตารางที่บริษัทกำหนด ดังนั้นเมื่อพนักงานขับรถบรรทุกปฏิบัติงานนั้น ๆ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้ขับรถจะต้องเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายโดยต้องพักผ่อนให้เพียงพอ เพื่อจะได้ไม่เกิดความเหนื่อยล้าสะสมเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถบังคับรถไปได้อย่างปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่นส่วนความพร้อมทางจิตใจเป็นสิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นส่วนความพร้อมทางจิตใจเป็นสิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นส่วนความพร้อมทางจิตใจเป็นสิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

“ถ้ามีเวลาผมจะรีบพักผ่อนเลย ในการขับรถเราต้องพักผ่อนให้เพียงพอ ขับรถบรรทุก 4 ชั่วโมง จะต้องหยุดพักครึ่งชั่วโมงหรือ ขับรถ 10 ชม ต้องหยุดพัก 1 ชั่วโมง และทุก ๆ ครั้งก่อนรับงานผมจะตรวจความพร้อมของร่างกายตนเองว่าพร้อมที่จะทำงานไหมถ้าร่างกายผมไม่พร้อม เมื่อเหนื่อยแล้วผมจะไม่รับงานต่อเพื่อไม่ให้เป็นการระต่อผู้อื่น”

“เวลาทำงานเราต้องพยายามตัดสิ่งต่าง ๆ ที่รบกวนจิตใจออกไป เช่น เรื่องงาน ครอบครัว เพื่อน และปัจจัยบนท้องถนน ซึ่งอาจทำให้เราเครียดและไม่มีสมาธิ ดังนั้นเราจะต้องฝึกจิตใจให้มีสติและจดจ่อกับงานที่เราทำอยู่”

2.3 ตรวจสอบตารางงาน กำหนดการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่บริษัทกำหนด โดยพนักงานขับรถบรรทุกจะมีใบงานของบริษัทที่จะแจ้งรายละเอียดของงานในแต่ละครั้ง พนักงานขับรถบรรทุกจะต้องมีความละเอียดรอบคอบโดยจะต้องพิจารณารายละเอียดของงาน เช่น การ ขึ้นสินค้าและการถ่ายสินค้าลงจากรถ เป็นต้น โดยต้องพิจารณาสถานที่และเวลาที่กำหนด ทั้งการนำสินค้าขึ้นรถที่ใด เวลาใด และสถานที่ที่ส่งสินค้า ตลอดจนกำหนดเวลาส่งสินค้า เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่บริษัทกำหนด แต่หากเกิดปัญหาทำให้ไม่สามารถส่งสินค้าได้ตามที่กำหนดพนักงานขับรถบรรทุกสามารถประสานงานเพื่อรายงานปัญหาไปยังบริษัท ๆ จะช่วยประสานงานแจ้งข้อมูลและขอปรับเปลี่ยนเวลานำส่งสินค้าไปยังบริษัทปลายทาง

“เมื่อผมรับงาน คุณควาน ผมจะพยายามปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเวลาที่บริษัทกำหนด นั่นคือ ดีที่สุดแล้ว”

“เมื่อเวลาบริษัทจ่ายใบงานเราต้องตรวจเช็คเพื่อตรวจสอบว่าเราจะต้องไปขึ้นสินค้าที่ไหนบ้างเวลาใดบ้าง ซึ่งอาจมีหลายคลังสินค้าที่เราจะต้องนำรถไปขึ้น และสินค้ามีน้ำหนักก็ตัน กำหนดการที่ต้องไปส่งสินค้า คือ ที่ใด เวลาใด เมื่อเราขึ้นสินค้าเสร็จแล้วเราต้องพิจารณาว่าเราจะไปส่งสินค้าได้ทันตามเวลาที่กำหนดไหม เนื่องจากเวลาการขนถ่ายสินค้านั้นเราไม่สามารถควบคุมเวลาได้ ขึ้นอยู่กับคลังสินค้าในแต่ละที่แต่ถ้าไม่ทันจริง ๆ เราจะต้องประสานงานไปที่บริษัทของเรา โดยแจ้งเหตุผลเพื่อให้บริษัทช่วยประสานงานแจ้งข้อมูลและขอปรับเปลี่ยนเวลานำส่งสินค้าไปยังบริษัทปลายทาง”

2.4 รู้จักจัดการสถานการณ์เฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหา บนท้องถนนมีหลายปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ สิ่งหนึ่งที่พนักงานขับรถบรรทุกจะต้องมี คือ การรู้จักจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหา เช่น เกิดภาวะฝนตกหนัก ถนนลื่น ต้องขับรถชลดตัว หรือเมื่อเกิดภาวะรถติดหรือรถเสียบนถนนอันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนั้นพนักงานขับรถบรรทุกจะต้องรู้จักจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและแก้ไขปัญหาเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตามที่บริษัทคาดหวัง จากบทสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกำหนดการขนส่งสินค้า คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะนำความรู้จากการอบรมเกี่ยวกับการขับรถอย่างปลอดภัยมาประยุกต์ใช้เพื่อจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นบนท้องถนน เช่น การมีสติก่อนเป็นอันดับแรก และใช้สายตามองภาพระยะไกล กวาดสายตาโดยรอบเพื่อให้เข้าใจสถานการณ์และมองเห็นเหตุการณ์ในมุมกว้าง ตลอดจนคิดหาทางออกหรือแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นต้น และเมื่อจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นแล้ว คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะประสานงานไปที่ส่วนกลางของบริษัทเพื่อแจ้งปัญหาและสาเหตุของปัญหา ซึ่งจะทำให้ส่วนกลางของบริษัททราบถึงสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและช่วยประสานงานไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อขอเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาการขนส่งสินค้าใหม่

“หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินบนท้องถนน สิ่งแรกที่ต้องมี คือ เราต้องมีสติ ยอมรับความจริง และหาวิธีว่าจะทำอย่างไรให้ผ่านพ้นไปได้”

“คนขับรถมี 2 ประเภท คือ คนที่ขับรถเป็น และขับรถได้ ประเภทที่ 1 คือ คนที่ขับรถเป็นขับเป็นอย่างดีแต่ไม่รู้หลักการในการขับรถนั้น ขับอย่างไร ขับรถไปได้ก็ คือ ไปเลย คนที่ขับเป็นประเภทที่ 2 คือ คนที่ขับรถได้ มีหลายปัจจัย เขาจะรู้ว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไรบนท้องถนน รู้จักการบังคับและควบคุมรถอย่างไร เพื่อไม่ให้เกี่ยวหรือเฉี่ยวชนและต้องรู้จักกฎจราจรด้วย การที่ผมขับรถได้นั้นก็ เพราะการอบรมจากองค์กรเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่ง ซึ่งได้จัดอบรมให้กับพนักงาน ขับรถบรรทุกในบริษัทที่ผมทำงานอยู่ในทุก ๆ ปี จากการอบรมหลาย ๆ ครั้งทำให้ เรารู้หลักการขับรถจริง ๆ ว่าควรทำอย่างไร เช่น การมองไกล การกวาดสายตา เพื่อมองภาพโดยรอบ การหาทางออกด้วยตนเอง เป็นต้น เรียนแล้วใช้ได้จริงและ มันเห็นผลจริง สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานการณ์ทั้งเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือ การขับรถปกติ”

“หากเกิดเหตุการณ์บนท้องถนน และไม่ทันเวลาจริงๆ เราต้องประสานงานไปที่ส่วนกลางของบริษัท และแจ้งเหตุผลว่าเกิดอะไรขึ้นเพื่อให้ประสานงาน และนัดหมายเวลาใหม่ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะผ่านพ้นไปได้ด้วยดีถ้าเรามีเหตุผลนะ”

3. การจัดการกับความเครียดในการทำงาน

ความเครียด สามารถเป็นสาเหตุให้เกิดความวิตกกังวลทางจิตใจ และสามารถ ทำให้ร่างกายเจ็บป่วยได้ ดังนั้นผู้ที่เกิดความเครียดโดยเฉพาะลักษณะงานของการ ขับรถบรรทุกที่ต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาานานซึ่งสามารถทำให้เกิดความเครียดสะสม ดังนั้น คุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีวิธีการจัดการความเครียดจาก การทำงาน ดังต่อไปนี้

3.1 การมีสติอยู่กับปัจจุบัน ภาวะความเครียดสะสม มักเกิดขึ้นกับงาน ที่ต้องขับรถและอยู่บนท้องถนนเป็นระยะเวลายาวนานต่อเนื่องกัน และ สถานการณ์ในแต่ละวันบนท้องถนน สามารถแตกต่างกันไปแล้วแต่เหตุและปัจจัย สิ่งหนึ่งที่ทำให้พนักงานขับรถสามารถจัดการกับสถานการณ์และแก้ไขปัญหาคือ การมีสติ ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ต้องมีก่อนและเมื่อมีสติอยู่กับปัจจุบัน สติจะทำให้ บุคคลสามารถไตร่ตรอง เพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พนักงาน ขับรถบรรทุกเผชิญอยู่

“ภาวะรถติดมันเป็นเรื่องปกติ มันต้องเครียดแน่นอน เครียดทุกคน มัน เกิดภาวะความเครียดเพราะเราต้องการส่งสินค้าให้ทันเวลาเราต้องมีสติยอมรับ

ความจริง และหาวิธีว่าจะทำอย่างไรให้ผ่านพ้นไปได้ เมื่อสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ความเครียดก็จะทุเลาลง”

3.2 ระบายความเครียดกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้ความเครียดนั้นบรรเทาลงได้บ้างเพื่อนร่วมงานเป็นปัจจัยด้านสังคมที่มนุษย์ยังคงต้องการ เช่นเดียวกับลักษณะงานอื่น ๆ พนักงานขับรถบรรทุกนั้นให้ความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงานอย่างมาก ดังนั้นเพื่อนร่วมงานและสังคมในการทำงานย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยบรรเทา หรือลดความเครียดสะสมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกได้เป็นอย่างดี

“เพื่อนเป็นที่ระบายความเครียดให้เราได้ดีที่สุด บ่นให้เพื่อนฟัง แค่นั้นผมก็หายเครียดและ”

3.3 การร้องเพลงบรรเลง การคลายความเครียดนั้น มีวิธีการที่หลากหลาย แต่ด้วยลักษณะของงานที่อยู่หลังพวงมาลัย เสียงเพลงเป็นสิ่งที่สามารถใช้บรรเทาความเครียดที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้ จากบทสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ได้เสนอวิธีที่คลายเครียดบรรเลงอย่างง่าย ๆ คือ การร้องเพลงบรรเลง หรือการเปิดเพลงฟังและร้องเพลงตาม ซึ่งเพลงส่วนใหญ่ที่ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ชอบเปิดฟัง คือ เพลงฉ่อยซึ่งเนื้อหาของเพลงจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกและตลกขบขัน ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียดที่ต้องเผชิญบนท้องถนน

“การร้องเพลงบรรเลงก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้คลายความเครียดบรรเลงได้ดีครับ”

“ทางออกที่ดีของการแก้ปัญหาคความเครียดก็คือ ร้องเพลง ถ้าผมเครียดผมนึกถึงเพลงไหนที่ผมร้องได้ผมก็จะร้องเพลงนั้นมันช่วยทำให้เราลืมเรื่องที่เครียดไปได้ หรือบางครั้งผมจะเปิดเพลงฟังบ้างและร้องตามบ้าง โดยส่วนใหญ่เพลงที่เปิดฟังจะเป็นพวกเพลงฉ่อย คือ ร้องเพลงฉ่อยแล้วเราก็จะขำ มันทำให้เรามีความสุข ถ้าเรามีดนตรีในหัวใจบ้างมันก็จะทำให้ทุกอย่างผ่อนคลายลง”

สิ่งที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก

ครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญทุกๆ คนบนท้องถนนนั้นก็มีครอบครัวที่รอคอยการกลับมาบ้านอย่างปลอดภัย คุณสุรศักดิ์ โคดคำ มีที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก คือ ครอบครัว การขับรถที่เน้นความปลอดภัย ระมัดระวังและไม่ประมาท

จะทำให้สิ่งคงปลอดภัยและตนเองจะสามารถกลับบ้านไปหาครอบครัวได้อย่างปลอดภัยเช่นกัน

“ผมให้ความสำคัญกับครอบครัวมากนะ กว่าคนหนึ่งคนจะได้เกิดมามีคนยากนะ”

“ครอบครัว คือ ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้ผมขับรถอย่างระมัดระวังและไม่ประมาท”

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ ทำให้ทราบความเป็นมาและประสบการณ์การดำเนินชีวิต เส้นทางสู่การเป็นสุภาพบุรุษนักขับโดยจำแนกเป็นองค์ประกอบของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัยวิธีการจัดการความเครียดในการทำงาน และสิ่งที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปต้นแบบที่ดีของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งประกอบด้วย **หลัก 4 S & PDCA** ดังนี้

1. ตระหนักถึงความปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจร (Safety) อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนท้องถนนส่วนใหญ่เกิดจากความประมาท และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ดังนั้นหากทุกคนให้ความสำคัญต่อเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนนและปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อุบัติเหตุทางรถยนต์ ความเสียหาย และความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของคนบนท้องถนนจะลดลงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับกรมการขนส่งทางบก (2563) ที่เสนอว่า ควรรณรงค์การปลูกฝังวินัยจราจรและจิตสำนึกความปลอดภัยให้กับทุกคนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่บุคคลเหล่านั้นยังเล็กจนโต เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลจนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย

2. มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เป็นการให้ความสำคัญต่อประโยชน์ส่วนรวม และสังคมเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจุบันในระดับธุรกิจได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและส่วนรวม ภายใต้คำที่แทนความหมาย คือ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social

Responsibility : CSR) (Ganti, 2019) การที่องค์กรต่าง ๆ ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและปลูกฝังคุณค่านี้ส่งต่อมายังพนักงานทุกคน ทำให้พนักงานทุกคนคำนึงถึงและให้ความสำคัญต่อส่วนรวมและสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้นความรับผิดชอบต่อสังคมจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พนักงานขับรถบรรทุก ตระหนักในเรื่องการขับขี่ที่ปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจรไปควบคู่กัน

3. ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดทักษะและชำนาญในการขับขี่ (Skill) เนื่องจากรถบรรทุกเป็นรถขนาดใหญ่ การบรรทุกสินค้านั้นทำให้การควบคุมรถเป็นไปได้ได้ยากกว่ารถยนต์ธรรมดา ดังนั้นการขับรถบรรทุกจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะและความชำนาญในการขับรถ ตลอดจนผู้ขับจะต้องมีความรู้และความสามารถในการตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถในเบื้องต้นเพื่อการขับขี่ที่ปลอดภัย

4. รู้จักจัดการกับความเครียดในการทำงาน (Stress Management) ภาวะความเครียด เป็นภาวะที่สามารถส่งผลกระทบต่อทั้งจิตใจ และร่างกายของบุคคลที่เกิดความเครียดสะสมในปริมาณที่มากเกินไปและยังเป็นสาเหตุของโรคต่างๆ ได้ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเมะเร็ง โรคลำไส้อักเสบ เป็นต้น การขับรถบรรทุกเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องทำงานต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะความเครียดสะสม ดังนั้นจากการสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า มีวิธีการจัดการความเครียดจากการทำงาน คือ การมีสติอยู่กับปัจจุบัน ระบายความเครียดกับเพื่อนร่วมงาน และการร้องเพลงบนรถ ซึ่งสอดคล้องกับ (พูนฤดี สุวรรณพันธุ์, 2558) ผลการวิจัยว่า ยุทธวิธีการจัดการความเครียดจากการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเอกชนที่เป็นที่นิยมจะเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสร้างความสดชื่น เบิกบาน และผ่อนคลายแก่ร่างกายและจิตใจให้กับบุคคล เช่น การนั่งสมาธิ การออกกำลังกาย การปรึกษาบุคคลที่ไว้วางใจการท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นต้น

การปฏิบัติงานตามวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA Cycle) เป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนงาน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

(Patel, P.M. & Deshpande, V.A., 2017) จากการสัมภาษณ์การปฏิบัติงานของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า ได้นำแนวคิดวงจรการบริหารคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยก่อนปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการขนส่งและถ่ายสินค้า พนักงานขับรถบรรทุกจะต้องวางแผน (Plan) และเตรียมการทุกอย่างให้พร้อมก่อนการดำเนินงาน ทั้งความพร้อมของรถบรรทุก ความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ขับรถบรรทุก ตารางงานและเวลาการส่งสินค้า เส้นทางการเดินทาง และสินค้าที่จะดำเนินการขนส่งและปฏิบัติงานตามแผนงาน (Do) เพื่อให้การขนส่งสินค้าเป็นไปตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด การตรวจสอบ (Check) ตลอดเส้นทางของการขนส่ง พนักงานขับรถบรรทุกสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานของตนเองได้ตลอดเวลา จากระยะทางและเวลาเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการขนส่งสินค้าจนถึงปลายทางที่กำหนด ดังนั้นจึงทราบผลการดำเนินงานของตนเองโดยอัตโนมัติ และหากมีปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้การขนส่งล่าช้า พนักงานขับรถจะสามารถประเมินจากสถานการณ์เฉพาะหน้า และสามารถประสานงานไปที่ส่วนกลางของบริษัทเพื่อแจ้งปัญหาและสาเหตุที่ส่งผลให้การขนส่งสินค้าล่าช้า เพื่อให้ส่วนกลางติดต่อไปยังลูกค้า เพื่อประสานงานและปรับเวลากำหนดหมายการขนส่งสินค้าไปตามสถานการณ์ ซึ่งตรงกับขั้นตอนที่สี่ การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

ดังนั้น 4 S & PDCA เป็นตัวแบบที่ได้จากการเรียนรู้จากเรื่องเล่าชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดีและองค์การต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจบริการขนส่งสินค้าที่มีภารกิจหลัก คือ การขนส่งและมีพนักงานขับรถบรรทุกเป็นหัวใจสำคัญสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ในการอบรมและพัฒนาให้พนักงานขับรถบรรทุกตระหนักและให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจร (Safety) มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและชำนาญในการขับขี่ (Skill) อบรมให้พนักงานรู้จักรับมือกับความเครียดในการทำงาน (Stress Management) และบริหารงานตามวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA Cycle) หากองค์การต่าง ๆ ได้นำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ดีที่ปลอดภัยให้กับพนักงานและ

สามารถบรรเทาอัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนลง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. จากการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า การอบรมและพัฒนาด้านการขับรถอย่างปลอดภัยและทักษะที่จำเป็นของพนักงานขับรถบรรทุกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อพนักงาน ดังนั้นองค์การตลอดจนภาครัฐควรส่งเสริมต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะและความชำนาญของพนักงานเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในการขับรถบรรทุก ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากทั้งต่อบุคคล องค์กร และในระดับประเทศ

2. อุบัติเหตุและความปลอดภัยบนท้องถนนเป็นประเด็นใหญ่ที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมแรงร่วมใจกันและไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกกฎหมายและการบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้เป็นส่วนย่อยมุมหนึ่งของสังคม ซึ่งมุ่งสะท้อนแบบอย่างที่ดีแต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการรณรงค์พฤติกรรมรถขับที่ปลอดภัยกับรถยนต์ประเภทอื่น ๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อสังคมให้เห็นคุณค่าและรางวัลชีวิตของการมีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านมุมมองของเรื่องเล่าชีวิตติดล้อของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการขนส่งทางบก. (2563). รายงานสรุปอุบัติเหตุรถโดยสารสาธารณะประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563. (12 ธันวาคม 2563) สืบค้นจาก https://www.dlt.go.th/site/ltsb/m-ews/3937/view.php?_did=24187
- กรมการขนส่งทางบก. (2564). รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก รอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-มีนาคม 2564). (20 พฤษภาคม 2564) สืบค้นจาก <https://web.dlt.go.th/statistics/>
- ขจรศักดิ์ บัระพันธ์. (2554). วิจัยเชิงคุณภาพไม่ยากอย่างที่คิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม : สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้.

- ชาย โปธิสิตา. (2562). *ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปนัดดา ชำนาญสุข. (2553). *รายงานวิจัยโครงการแต่งตั้งตำรวจปฏิบัติเหตุจราจรในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทย*. (20 พฤษภาคม 2564) สืบค้นจาก https://www.roadsafetythai.org/edoc/doc_20181124110903.pdf.
- พูนฤดี สุวรรณพันธ์. (2558). ยุทธวิธีจัดการกับความเครียดของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเอกชน. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(1), 52-59.
- ยุวดี ศิริยทรัพย์. (2563). ทางเลือกใหม่ของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ : ตัวแบบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงานและความพึงพอใจในการทำงานกับการทำนายความตั้งใจคงอยู่ในสายอาชีพของพนักงานขับรถบรรทุก. *วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ*, 12(2), 172-201.
- วรวิทย์ ไชยศรี และ บุญสม เกษะประดิษฐ์. (2560). ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจกับการพัฒนาที่ยั่งยืน : กรณีศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคม 6 บริษัท. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 9(3), 140-152.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). *รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง การปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน*. (12 ธันวาคม 2563) สืบค้นจาก https://library2parliament.go.th/giventake/content_nrsa2558/d080259-02.pdf.
- อำนาจ ชีระวนิช. (2555). *หลักการจัดการ*. นนทบุรี : มาเธอร์ บอสแพคเก็จจิ้ง.
- Bogdan, R. C. & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative Research for Education : An Introduction to Theory and Methods*. Boston : Allyn and Bacon.
- Denzin, N. K. (1989). *The Research Act*. (3rd Ed). Englewood Cliffs, NJ, USA : Prentice-Hall.

- Flick, U. (2002). *An Introduction to Qualitative Research*. London : Sage Publications.
- Ganti, A. (2019). *Social Responsibility*. (May 20, 2564) Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/s/socialresponsibility.asp>.
- Patel, P.M. & Deshpande, V. A. (2017). Application of Plan-Do-Check-Act Cycle for Quality And Productivity Improvement - A Review. *International Journal for Research in Applied Science & Engineering Technology (IJRASET)*, 5(1), 197-201.
- Yamak, S., Ergur, A., Karatas-Ozkan, M.& Tatli, A. (2019). CSR and Leadership Approaches and Practices : A Comparative Inquiry of Owners and Professional Executives. *European Management Review*, 16(4), 1097– 1114.